

Antropopresja w rezerwacie „Lisia Góra” w Rzeszowie

Anthropopressure in the “Lisia Góra” nature reserve in Rzeszów

AGATA ĆWIK¹, ŁUKASZ ĆWIK²

¹ *Katedra Agrobiologii i Ochrony Środowiska
Uniwersytet Rzeszowski
35–601 Rzeszów, ul. Zelwerowicza 4
e-mail: acwik@univ.rzeszow.pl*

² *e-mail: cwikcwik@gmail.com*

Słowa kluczowe: antropopresja, rezerwat „Lisia Góra”, miasto Rzeszów, dolina Wisłoka.

W niniejszym artykule zwrócono uwagę na problem dewastacji rezerwatów znajdujących się w obrębie dużych miast. Zaprezentowano przykład Rzeszowa, gdzie zbadano formy antropopresji występujące w rezerwacie „Lisia Góra”. W czasie badań terenowych skartowano powierzchniowe zniszczenia roślinności, antropogeniczne formy terenu, drogi, ścieżki oraz dzikie wysypiska śmieci i materii organicznej. Wyniki badań wskazują, że prawie 10% powierzchni rezerwatu cechuje zniszczona szata roślinna. Na skutek działań rowerzystów wzmożyły się również niektóre procesy geomorfologiczne, m.in. spłukiwanie i erozja oraz utworzone zostały nowe formy terenu, takie jak niecki i przeszkody na torach rowerowych. Zdaniem autorów, mimo prób rewitalizacji rezerwatu, pogorszyły się jego wartości rekreacyjne i przyrodnicze. Pilne wydaje się więc przyjęcie planu ochrony rezerwatu, którego realizacja mogłaby ograniczyć silną antropopresję zachodzącą na tym chronionym terenie.

SUMMARY

Forms of anthropopressure occurring in the “Lisia Góra” nature reserve in Rzeszów are described in the article. Roads, paths, areas with damaged plants, relief changes and wild dumping grounds were investigated during the field research in 2008, 2009 and 2010. The results show that the vegetation was damaged in almost 10% of the reserve area. Additionally, the pressure from cyclists intensified the geomorphologic processes. New anthropogenic forms of relief developed. Despite attempts at revitalization of the reserve, its recreational and environmental values decreased. It seems that enacting the protection plan for the reserve is needed very urgently. Its implementation could help to reduce the anthropopressure in the reserve.